

Συμβούλια παιδιών και νέων στην Ευρώπη. Μία εμπειρία συμμετοχικής πολιτειότητας ;

Ανοικτά Διαδικτυακά Σεμινάρια Παν. Πελοποννήσου

« Σύγχρονα Θέματα στην Εκπαίδευση και στην Εκπαιδευτική Πολιτική »

1 Απριλίου 2026

Ελένη Καραχοντζίτη

INSPE Normandie Rouen –Le Havre, Université de Rouen Normandie

eleni.karachontziti1@univ-rouen.fr

Περιεχόμενα

- Οι ευρωπαϊκές πολιτικές και η εφαρμογή τους
- Η ανάπτυξη των συμβουλίων παιδιών και νέων
- Η γαλλική περίπτωση
- Οι εξελίξεις στην Ελλάδα

Οι πολιτικές για την νεολαία στην Ε.Ε

- Ανάπτυξη της ενεργούς πολιτειότητας των νέων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (1992, 2001, 2008, 2010, 2016, 2017).
- Συνθήκη της Λισσαβόνας (2009) §24 Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σε όλα τα κράτη μέλη ΕΕ.
- ΕΥ Στρατηγική για την Νεολαία (2010-2018)
- Ψήφισμα CM/Res(2020)2 σχετικά με τη στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον τομέα της νεολαίας με ορίζοντα το 2030.

Η εφαρμογή των πολιτικών

- Ανάδυση διαφόρων μορφών συμμετοχής για παιδιά και νέους.
- Ενίσχυση του προγράμματος Erasmus + « Συμμετοχή στον δημοκρατικό βίο, κοινές αξίες και πολιτική ενασχόληση ».
- Ενίσχυση της εκπαίδευσης της πολιτειότητας σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Αγωγή του
πολίτη

Εκπαίδευση
του πολίτη

Εκπαίδευση της
πολιτειότητας

Η εκπαίδευση για την πολιτειότητα διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ!!!!

Ωστόσο, οι προκλήσεις είναι κοινές :

i. Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των νέων στην πολιτική και στους θεσμούς

ii. Η χειραφέτηση και η κοινωνική αλλαγή

Ενίσχυση Συμμετοχής Νέων και Παιδιών

Αποχή των νέων από τις εκλογές και από το δημοκρατικό βίο

Άνοδος των ακροδεξιών πολιτικών μορφωμάτων

Ριζοσπαστικοποίηση των θρησκευτικών ταυτοτήτων

Αρκετές χώρες επιλέγουν να μειώσουν την ηλικία συμμετοχής των νέων στις εκλογές (Αυστρία, Μάλτα, Σκωτία, Ουαλία, Γερμανία, Ελλάδα).

Τα Συμβούλια Νέων και η έρευνα στις χώρες της Ε.Ε

- Φινλανδία

Τα συμβούλια νέων εμπλέκονται στην λήψη αποφάσεων για θέματα που άπτονται της νεολαίας.

- Ισπανία

Ο ρόλος των συμβουλίων είναι εκπαιδευτικός και συμβουλευτικός.

- Πολωνία

Η εκπροσώπηση είναι συμβολική.

- Δανία

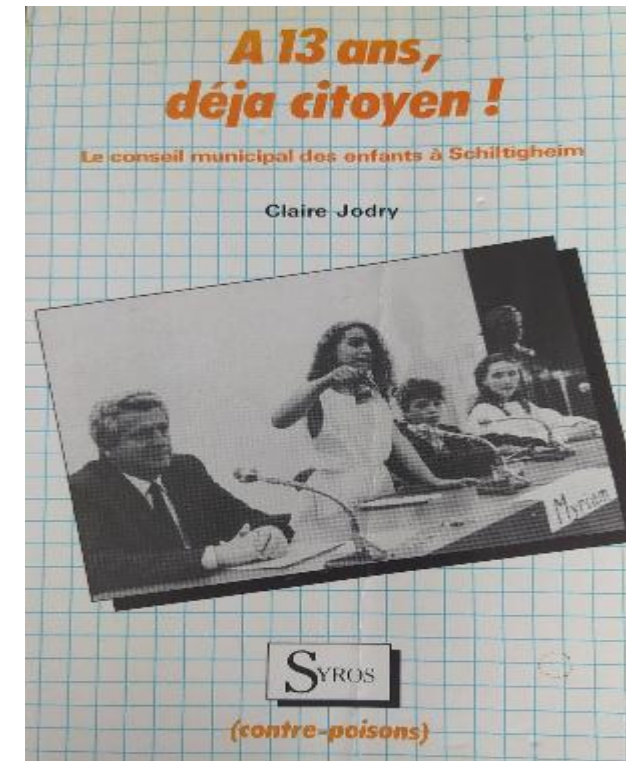
Ενδυνάμωση της συμμετοχής των νέων, σημαντικός ρόλος των εκπαιδευτών που τους συνοδεύουν.

Αύξηση του ερευνητικού ενδιαφέροντος για την συμμετοχή των νέων στα διάφορα συμβούλια. Ωστόσο, υπάρχουν ελάχιστες έρευνες γύρω από τη συμμετοχή των παιδιών στον δημόσιο βίο.

Η γαλλική περίπτωση

Ιστορικές καταβολές. Από πού προέρχονται τα Δημοτικά Συμβούλια Παιδιών ;

- Ιστορία των πρώτων Δημοτικών Συμβουλίων Παιδιών
  - 1979 στην Schiltigheim στα βόρεια του Στρασβούργου με της πρωτοβουλία μίας νέας δημοτικής ομάδας γίνεται εκλογή μαθητών 9 εως 13 χρονών μέσα στα σχολεία
  - Ανάπτυξη των Δ.Σ.Π και Δ.Σ.Ν
  - 1985 : J.-P. Chevènement και εκπαίδευση του πολίτη
  - 1987 : 40 Δ.Σ.Π/ Δ.Σ.Ν
- Δημιουργία δύο συλλόγων που πλαισιώνουν την λειτουργία των συμβουλίων
- 1988 : Έκδοση ενός οδηγού εφαρμογής των Δ.Σ.Π για τους αιρετούς
  - 1990 : Περισσότερα από 20 Δ.Σ.Π και Δ.Σ.Ν

ANACEJ

Ο Εθνικός σύλλογος συμβουλίων παιδιών και νέων (ANACEJ) δημιουργήθηκε το 1991 με τη συνένωση των δύο υπαρχόντων συλλόγων (ANCME) και (CVCJ).

Article 2 :

Cette association a pour objet de regrouper toute personne morale ou physique ayant pour but de promouvoir toute structure, notamment les Conseils d'Enfants ou de Jeunes, permettant la reconnaissance de l'enfant et du jeune comme partenaire à part entière dans la vie de la cité. Ce but s'inscrit dans une démarche de réflexion globale sur le statut de l'enfant dans notre société, en référence à la Convention Internationale des Droits de l'Enfant adoptée par l'Assemblée Générale de l'O.N.U. le 20 Novembre 1989, ratifiée par la France le 2 Août 1990.

Pour cela elle se propose :

- D'aider à la mise en place des Conseils d'Enfants ou de Jeunes ou de toute structure de participation de jeunes à la vie locale émanant des collectivités locales, associations
- De répondre aux besoins d'information, de documentation et de formation des enfants, des jeunes, des animateurs, des élus et des partenaires des Conseils
- De se doter de moyens de réflexion, de recherche et d'étude visant à l'amélioration de ces structures de représentation
- De faire connaître auprès de ses adhérents le résultat de ces travaux par tout moyen d'information approprié : revues, documents, manifestations nationales, régionales, colloques

Τα μέλη της ερευνητικής ομάδας

Έρευνα που διεξήχθη 2023-2025

5 ερευνήτριες του εργαστηρίου CIRNEF του Université de Rouen Normandie (Γαλλία)

Emilie Dubois, Eleni Karachontziti, Emilie Martin, Delphine Patry, Judit Vari

Ο λόγος των παιδιών στον δημόσιο χώρο.

- Έρευνα πεδίου σε δύο δήμους της Βόρειας Γαλλίας.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο Παιδιών (CME) συγκεντρώνει παιδιά των τάξεων Δ΄ και Ε΄ Δημοτικού εκλεγμένους από τους συμμαθητές τους για να εκπροσωπήσουν τα σχολεία τους.
- Όπως και στο Δημοτικό Συμβούλιο Ενηλίκων, τα παιδιά συνεδριάζουν περίπου 1 φορά το μήνα σε επιτροπές και πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ένα project προς όφελος των παιδιών της πόλης.
Σε αυτή την συμμετοχή τους συνοδεύουν ενήλικες επιμορφωμένοι στον συντονισμό δραστηριοτήτων και projects.
- Προϋπάρχουσες έρευνες αλλά παλιές και χωρίς εστίαση στα παιδιά!

Τα ερευνητικά ερωτήματα

- Τα Δ.Σ.Π συμβάλλουν στην χειραφέτηση τόσο των παιδιών όσο και των ενηλίκων, κατά τον Rancière δηλαδή « μοιράζονται έναν κοινό κόσμο» (Rancière, 1998) ;
- Ποιές παιδαγωγικές πρακτικές ευνοούνται για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των παιδιών στον δημόσιο χώρο και της ανάδειξης του λόγου τους ;
- Πώς η εκπαίδευση των διαφόρων εμπλεκομένων ενηλίκων και η πορεία τους, προσωπική και επαγγελματική, επηρεάζουν τις παιδαγωγικές τους πρακτικές στα Δημοτικά Συμβούλια των Παιδιών;
- Ποιός ο ρόλος των οικογενειών στην δέσμευση των παιδιών στα κοινά ;
- Ποιό το όφελος των παιδιών από την συμμετοχή τους στο Δ.Σ.Π;
- Ποιά εμπόδια συναντούν στην εφαρμογή των Δ.Σ.Π ;

Η ερευνητική μεθοδολογία

Ποιοτική προσέγγιση

- 150 ώρες παρατήρησης σε διαφορετικές επιτροπές Δ.Σ.Π σε δύο δήμους
- 6 ημι-δομημένες συνεντεύξεις με τους δρώντες
  - ✓ Αιρετοί και υπεύθυνοι εκπαιδευτικής πολιτικής)
  - ✓ Εκπαιδευτές
- Focus groups με τα παιδιά στην αρχή και στο τέλος της θητείας
- 10 ημι-δομημένες συνεντεύξεις με οικογένειες και παιδιά

Το προφίλ των δρώντων που εμπλέκονται στα Δ.Σ.Π

Όνόματα	Ρόλος στα Δημοτικά Συμβούλια Παιδιών	Δήμοι	Χρόνια εμπειρίας	Εκπαίδευση
Thierry	Υπεύθυνος Υπηρεσίας Παιδείας	Monet	15 χρόνια	Πτυχίο Ψυχολογίας
Nadia	Υπεύθυνη Υπηρεσίας Παιδείας και Συντονίστρια	Kahlo	2 χρόνια	DEJEPS
Carole	Αιρετή-Υπεύθυνη Παιδείας	Monet	15 χρόνια	Νομική-Επιστήμες της Εκπαίδευσης
Marie	Αιρετή-Υπεύθυνη Παιδείας	Kahlo	2 χρόνια	
Clémence	Συντονίστρια Σχολικού Συμβουλίου	Monet	4 χρόνια	DEJEPS
Louison	Συντονίστρια Σχολικού Συμβουλίου	Monet	2 χρόνια	Μεταπτυχιακό στην Φιλοσοφία

Το προφίλ των συνεντευξιαζόμενων γονέων

Όνομα	Επάγγελμα	Δήμος	Δέσμευση στα κοινά	Οικογενειακή παράδοση δέσμευσης στα κοινά
Fabienne	Σε επαγγελματική κατάρτιση	Monet	Πολιτική δέσμευση στην χώρα καταγωγή της	
Céline	Χωρίς επάγγελμα	Monet	Συμμετοχή στις δραστηριότητες της πόλης	
Marine	Ανώτατη Δημόσια Υπάλληλος	Monet	Δέσμευση σε συλλόγους	
Marie	Μηχανικός	Monet	Συμμετοχή στις δραστηριότητες της πόλης	
Georgia	Υπεύθυνη	Monet	Δέσμευση στην πολιτική και σε συλλόγους	
Sarah	Εργοδηγός	Monet	Δέσμευση σε συλλόγους	Πατέρας συνδικαλιστής, μητέρα με δέσμευση σε συλλόγους
Anne	Χωρίς επάγγελμα	Monet	Δέσμευση για το μεταναστευτικό ζήτημα	
Antoine	Υπεύθυνος Μελετών	Kahlo		
Tiffanie	Διεύθυντρια στον ασφαλιστικό τομέα	Kahlo	Δέσμευση σε συλλόγους και στην τοπική κοινωνία	Ο πατέρας της ήταν δήμαρχος
Lucie	Υπεύθυνη project	Kahlo	Δέσμευση σε projects για την νεολαία λόγω του επαγγέλματός	Ο πατέρας της είχε σημαντική ενασχόληση σε συλλόγους

Το ερευνητικό μας πεδίο

Δήμος A-Monet

- Αποκεντρωμένο σύστημα
- Μία επιτροπή ανά γεωγραφική ζώνη
- Δύο θεματικές επιτροπές
- ✓ Ισότητα των φύλων
- ✓ Αειφόρος ανάπτυξη

Πολιτική παράδοση: Σοσιαλιστικό κόμμα

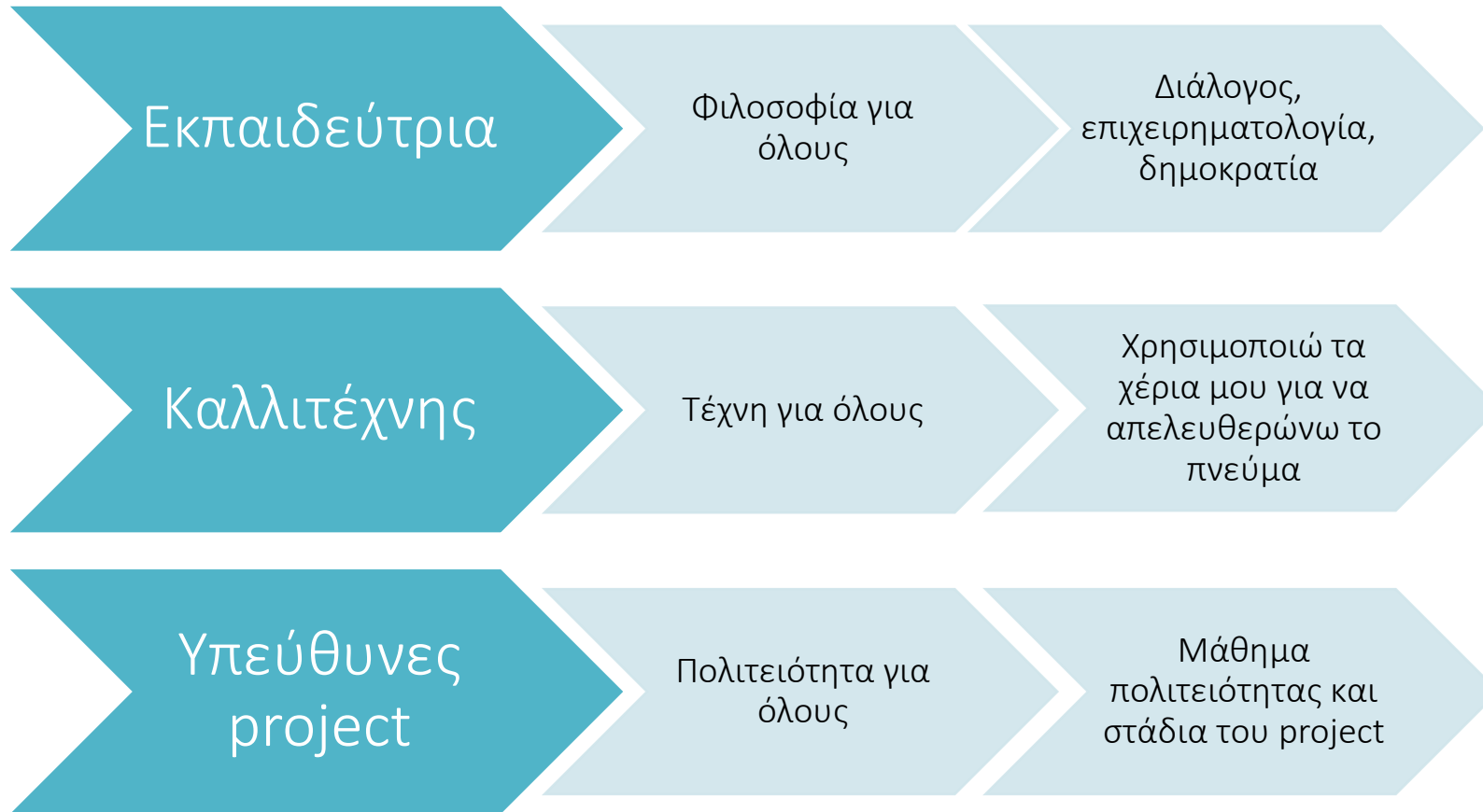
Δήμος B-Kahlo

- Κεντρικό σύστημα
- 3 επιτροπές
- ✓ Πολιτειότητα και συνύπαρξη
- ✓ Αθλητισμός και Πολιτισμός
- ✓ Αειφόρος ανάπτυξη

Πολιτική παράδοση : Κόμμα
ρεπουμπλικανών

Το παιδαγωγικό προφίλ των συντονιστριών

Τα παιδιά επενδύουν διαφορετικά...

Παρόντες

- Και θορυβώδεις !
- Και καλοί μαθητές !
- Και σιωπηλοί !

Σε εναλλακτική
βάση

- Ένα Δημοτικό Συμβούλιο Παιδιών όταν έχω χρόνο !

Απώντες

- Τί είναι το Δημοτικό Συμβούλιο Παιδιών ;

Η σύνδεση με το σχολείο...

- Η οργάνωση των εκλογών γίνεται από τον δήμο
  - Μία “άσκηση μικρής δημοκρατίας” (Boone, 2016)
  - Μία δυνατή διάσταση της προ-εκλογικής εκστρατείας
- Ωστόσο, τα σχολεία δεν υιοθετούν το CME με τον ίδιο τρόπο (δήμος Monet)!!!
- Οι εκλεγμένοι : παιδιά ή μαθητές ;
  - Προγράμματα που περιλαμβάνουν συγκεκριμένες προτάσεις :
    - “Να βάλουμε κλειδαριές στις πόρτες της τουαλέτας των αγοριών”
  - Η Elise θα επιθυμούσε να βάλουν στο σχολείο “καθρέφτες στο ύψος των παιδιών”
  - Paul : « Σε συνέχεια των JO, το project μου είναι περισσότερα sports στην πόλη ».
  - Αλλά!!!! Θεματικές επιτροπές εργασίας για να δράσουμε για την πόλη (δήμος Kahlo)
- Καθοδήγηση πραγματοποιήσιμων projects σε σχέση με τις δεξιότητες των συντονιστών (δήμος Monet)

Οι αναπαραστάσεις της συμμετοχής
των παιδιών στην πόλη

Δίνουμε την πόλη στο παιδί...

Η συλλογικότητα ως ορίζοντας

Carole (48 ετών, αιρετή, Δήμος Monet) : η συνέχεια της δέσμευσης ως αποτύπωμα συλλογικής ταυτότητας (Muxel, 2016)

Και πριν από αυτό, αυτό που, νομίζω, με διαμόρφωσε περισσότερο — θα έλεγα σχεδόν με «εκπαίδευσε» — είναι ο προσκοπισμός. Είναι μια εμπειρία που είναι κάπως διαφορετική από τις κατασκηνώσεις, γιατί δεν πρόκειται απλώς για κάτι μεμονωμένο σε μια συγκεκριμένη στιγμή με μια ομάδα· είναι πραγματικά μια συνεχής διαδικασία οικοδόμησης της συλλογικής ζωής, αφού βρισκόμαστε όλο τον χρόνο, υλοποιούμε σχέδια, κάνουμε σαββατοκύριακα μαζί, δραστηριότητες κτλ. Και έτσι είναι ουσιαστικά η εκμάθηση του συλλογικού και του πώς ο καθένας βρίσκει τη θέση του μέσα σε αυτό. »

« Η πόλη στο ύψος του παιδιού » (Rivière, 2023):

« Δηλαδή, στην εκπαίδευση με τα CEMEA, ασχοληθήκαμε με όλα όσα αφορούν τους χώρους περιπέτειας, όλο αυτό το κομμάτι. Και πιστεύω ότι σε αυτό το ρεύμα σκέψης πρέπει να στηριχτούμε· δεν έχει εξαφανιστεί του πειραματισμού, που είναι ουσιώδες για την ανάπτυξη των παιδιών και που τις τελευταίες εβδομάδες έχει παραμεριστεί, με το πρόσχημα της ασφάλειας και του κινδύνου. Αλλά βλέπουμε πώς είναι διαμορφωμένες οι πόλεις μας σήμερα και διαπιστώνουμε ότι πρόκειται για ένα ρεύμα σκέψης που δεν συνόδεψε τις τελευταίες 20-30 χρονιές τη θέση του παιδιού μέσα στην πόλη εντελώς, αλλά βλέπουμε ότι εξακολουθεί να παρουσιάζει κάποιες αδυναμίες. »

Το παιδί ως πελάτης και συνεργάτης- Η εισβολή της σχολικής διαδικασίας

Marie (50 χρονών, δήμος Kahlo) : ένα πραγματιστικό όραμα για το ΣΜΕ, ένα εργαλείο στην υπηρεσία του προγράμματος

« Η δική μου προσωπική άποψη — και γι' αυτό με ενδιαφέρει η παιδική ηλικία — είναι ότι πάντα λέω πως τα παιδιά είναι οι “μικροί μου πελάτες”. Γιατί στην πραγματικότητα είναι ολοκληρωμένα άτομα από μόνα τους και, πέρα από αυτό, είναι και οι πολίτες του αύριο.

« Βλέπω το δημοτικό συμβούλιο των παιδιών — αυτά συμμετέχουν στο συμβούλιο των παιδιών, ενώ εμείς στο συμβούλιο των ενηλίκων. **Δεν θα έλεγα ότι βρισκόμαστε στο ίδιο επίπεδο**, γιατί φυσικά υπάρχουν ενήλικες και παιδιά, αλλά τοποθετούμαστε πραγματικά σε μια σχέση εγγύτητας και ουσιαστικά συνεργασίας.

« Η ιδέα, σε κάθε περίπτωση, του Δημοτικού Συμβουλίου των Παιδιών είναι για εμάς να διασφαλίσουμε ότι θα ασχοληθούμε μαζί με τα παιδιά με θέματα των οποίων είχαμε αντιληφθεί τη σημασία και για τα οποία είχαμε μιλήσει κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας και πάνω στα οποία χτίσαμε το πρόγραμμά μας. Γιατί, όπως είπα, πρέπει να φανόμαστε συνεπείς σε όσα έχουμε υποσχεθεί(...) Έτσι, ο καθένας συμβάλλει ανάλογα με τον ρόλο και τη θέση του, ώστε να υλοποιηθούν όλα όσα είχαμε υποσχεθεί στους συμπολίτες μας. »

Οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικής πολιτικής σε ασυμφωνία

Η εμπειρία σαν κριτικό στήριγμα, Thierry (48 ετών) δεν έχει τυπικό προφίλ ούτε εμπειρία στον κοινωνικό επαγγελματικό συντονισμό

« Και στη συνέχεια υπήρξε, φυσικά, και υλοποίηση. Είχαμε την εντύπωση ότι το Δημοτικό Συμβούλιο των Παιδιών (CME) χρησιμοποιούνταν κάπως ως “μπάλωμα”. Υπήρχε ένα δημοτικό έργο όπου χρειαζόμασταν τη γνώμη των παιδιών, οπότε απευθυνόμασταν στο CME.

Αλλά έλειπε έτσι μια συνοχή, μια κατευθυντήρια γραμμή. Έβρισκα ότι το παιδί **λειτουργούσε περισσότερο ως διακοσμητικό στοιχείο παρά ως πραγματικός συμμετέχων**. Και γι' αυτό έπρεπε να αλλάξουμε κάπως τα πράγματα. »

Nadia (34 ετών) έχει ένα πιο κλασικό προφίλ (συντονίστρια BAFA, DJEPS με τα CEMEA) αλλά είναι ανάμεσα στις αναπαραστάσεις και τις αξίες της και στις θεσμικές επιταγές

« Αυτό που μου άρεσε επίσης στη βασική εμπψύχωση (animation), είναι και η διάσταση της λαϊκής εκπαίδευσης. Και άρα είναι και η πλευρά που στοχεύει στο να δώσει ξανά δύναμη στους ανθρώπους. »

« Δεν ξέρω πώς να το εξηγήσω. Αυτοί (οι **αιρετοί**) **δεν στρέφονται προς τα παιδιά ώστε να κάνουν πράγματα γι' αυτά· κάνουν πράγματα που τους εξυπηρετούν ή τους προβάλλουν, και δεν είναι...** (...) Αλλά μερικές φορές έχω περισσότερο την εντύπωση ότι αυτό στην ουσία βραχυκυκλώνει κάποιες διαδικασίες. Αυτό είναι που... ξανά, σου μιλούσα για την προστιθέμενη αξία. Και σκέφτομαι: **ποια είναι τελικά η προστιθέμενη αξία; Δηλαδή, πόσες φορές αφιερώνουμε ώρες μέσα στη μέρα, τους στέλνουμε, κτλ.;** »

Ο λόγος των οικογενειών

Παιδί εκλεγμένο στο Δ.Σ.Π = Δέσμευση της οικογένειας

Η δέσμευση έγγειται στην προετοιμασία της προεκλογικής εκστρατείας, στην αναδιοργάνωση του οικογενειακού προγράμματος.

Οι γονείς περήφανοι για την εκλογή των παιδιών γιατί τα βοηθάει να αναπτύξουν νέες δεξιότητες, συνεχίζουν μία οικογενειακή παράδοση δέσμευσης ή/και συμβάλλουν στην ένταξη της οικογένειας στην Γαλλία (Ichou, 2021) .

Οι δήμοι εν μέσω σχολείου και οικογένειας για την ευαισθητοποίηση στην πολιτική.

Τί αποκομίζουν τα παιδιά από αυτή την συμμετοχή ;

- Δημιουργία φιλικών δεσμών
- Χρόνος για να ακουστούν και να ακούσουν
- Ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων
- Δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης με τις συντονίστριες
- Κάνουν περήφανους τους γονείς τους

Τα εμπόδια στην εφαρμογή του Δημοτικού Συμβουλίου Παιδιών 1/3

➤ Τα θεσμικά εμπόδια

- **Η αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων**

« Στο πλαίσιο του Δ.Π.Σ, έχουμε παιδιά που προέρχονται από οικογένειες όπου υπάρχει η συνείδηση του πολίτη ή παιδιά που είναι από μόνα τους πιο ανοιχτά, βλέπετε ; Και δεν θα αγγίξουμε οικογένειες που δεν είναι ευαισθητοποιημένες ή δεν έχουν αυτά τα ενδιαφέροντα, ούτε τα παιδιά.» (Αιρετή)

- **Η εκπαιδευτική ασυνέχεια**

« Μετά υπάρχουν οι αλλαγές της θητείας, της πολιτικής θητείας...και κάποιες φορές, ίσως χάνεται η ουσία, γιατί ακριβώς οι αιρετοί ξεχνούν για ποιό λόγο δημιουργήθηκε το Δ.Σ.Π» (Συντονίστρια)

- **Η παρουσία των αιρετών**

« Όταν οι αιρετοί είναι παρόντες, είναι λίγο περίεργα. Γιατί μερικές φορές αντιδρούν, απαντούν πριν, δίνουν την γνώμη τους πριν, έτσι σπάνε την δυναμική της δραστηριότητας γιατί ανακατεύονται. Υπάρχει μία αιρετή που είναι συνέχεια παρούσα και κατευθύνει τον λόγο των παιδιών με τις παρεμβάσεις της». (Συντονίστρια)

Τα εμπόδια στην εφαρμογή του Δημοτικού Συμβουλίου Παιδιών (2/3)

- **Η έλλειψη προϋπολογισμού και οργάνωσης που δεν επιτρέπει την υλοποίηση projects στο ύψος των παιδιών**

« Θα τα κατευθύνουμε, μέσα σε εισαγωγικά, σε δράσεις που είναι πιο εύκολο να εγκριθούν από πλευράς προϋπολογισμού σε σχέση με άλλες ...Γενικά, θα τα κατευθύνουμε προς τα εκεί. Θα προτείνω κάτι, δεν θα μου πουν τίποτα, θα ξεκινήσω τις διαδικασίες. Θα το προτείνω, δεν θα μου πουν τίποτα, θα αρχίσω να κινώ τις διαδικασίες και μετά, τη στιγμή που — δεν ξέρω, ας πούμε — την Παρασκευή είναι προγραμματισμένο να πάμε να κάνουμε την έρευνα, θα μου πουν «όχι, δεν γίνεται, δεν πρέπει να το κάνεις αυτό. » (Συντονίστρια)

« Πιστεύω πως αν υπήρχε καλύτερη ορατότητα των projects και μια εκ των προτέρων οργάνωση από την αρχή, θα είχαν οργανώσει κάτι μεγαλύτερο..ήθελαν μια ημέρα για όλα τα παιδιά. » (Γονέας)

- **Ο φόβος της εργαλειοποίησης από τους αιρετούς**

« ...δεν θέλω να χρησιμοποιούν κάθε φορά τα παιδιά για να αναδείξουν την δουλειά τους...δεν χρειάζεται να τα χρησιμοποιούμε για να πούμε κοιτάξτε « τι κάναμε ». (Συντονίστρια)

- **Η σύνδεση σχολείου-Δημοτικού Συμβουλίου Παιδιών**

« Και έπειτα υπάρχει και η εμπλοκή του σχολείου του παιδιού. Πώς, στην πραγματικότητα, αξιοποιούν και αναδεικνύουν αυτή τη συμμετοχή του παιδιού; Υπάρχουν σχολεία — νομίζω ότι... Για μένα, είναι μια τυπική διαδικασία: πρέπει να εκλεγούν εκπρόσωποι επειδή αυτό ζητείται. Αλλά μετά, ίσως να μην συμμετέχουν πραγματικά ουσιαστικά. » (Συντονίστρια)

Τα εμπόδια στην εφαρμογή του Δημοτικού Συμβουλίου Παιδιών (3/3)

➤ Οι οικογένειες

• Η διαθεσιμότητα

« Πολλές φορές, κάποια παιδιά θέλουν να συνεχίσουν αλλά οι γονείς είναι πολύ απασχολημένοι. » (Συντονίστρια)

• Τα προβλήματα επικοινωνίας

« Σε κάποιες συνοικίες, είναι λίγο δύσκολο γιατί υπάρχουν γονείς που δεν μιλούν καλά και έχουν και άλλες δυσκολίες. Είναι δύσκολο να δημιουργήσεις επαφή και να εξηγήσεις στους μη γαλλόφωνους γονείς. Κάποιες φορές, είτε στο τηλέφωνο είτε όταν έρχονται, είναι τα μεγαλύτερα αδέρφια που μιλούν μαζί μου.» (Συντονίστρια)

• Ο λόγος που διαχέεται στα Δ.Σ.Π είναι σε αντιδιαστολή με αυτόν της οικογένειας

« Μου έχει συμβεί, πριν τέσσερα χρόνια παιδιά σταμάτησαν το Δ.Σ.Π... βλέπεις, υπάρχουν άνθρωποι που δεν πιστεύουν ότι υπάρχει πρόβλημα στην ισότητα γυναικών-αντρών.» (Συντονίστρια)

Επίλογος και προοπτικές

Η μεταλαμπάδευση της δέσμευσης στα κοινά δεν είναι μόνο υπόθεση της οικογένειας ή του σχολείου.

Τα projects είναι απαραίτητα για την ευαισθητοποίηση των παιδιών στα κοινά, αλλά είναι επίσης απαραίτητο να υπάρχει η δυνατότητα διαλόγου για πολιτικά και κοινωνικά θέματα.

Φόβος των ενηλίκων να διαπραγματευτούν θέματα που απαιτούν στάση ουδετερότητας.

Συγκριτική έρευνα σε Ελλάδα και Φινλανδία

Τα Συμβούλια Νέων στην Ελλάδα

Τα Δημοτικά Συμβούλια Νέων στην Ελλάδα

➤ Ίδρυση Δημοτικών Συμβουλίων Νέων με τον Ν.3443/2006

2024-2025 : Εκπαιδευτικό πρόγραμμα « Δράσεις Ενεργού Πολίτη »
(1/11/2024)

• 2025 :Επανασύσταση Δημοτικών Συμβουλίων Νέων (15-25 ετών)

30 ενεργά, 9 υπό συγκρότηση

• Στόχοι : Ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων, Συμμετοχή στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων, Εντοπισμός, Ανάδειξη και παρακολούθηση των αναγκών και των προβλημάτων των νέων, Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με αντίστοιχα τοπικά Συμβούλια Νέων σε Ελλάδα και Ευρώπη

• Θεματικές : Κοινωνία των Πολιτών – Εθελοντισμός, Τέχνες και Πολιτισμός, Αθλητισμός – Υγεία, Νέοι και Πανεπιστήμιο, Σχολείο- Γνώση

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Νέων Πελοποννήσου

➤ Ίδρυση Περιφερειακού Συμβουλίων Νέων Πελοποννήσου (2024) κατ'αντιστοιχία του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Εκλογή από τα σχολεία (Α' και Β' Λυκείου) με θητεία 1 έτος

7 θεματικές

Περιβάλλον και ανακύκλωση, Ψηφιακή εποχή, Πολιτισμός και Τουρισμός, Αθλητισμός-Παιδεία, Υποδομές και Κοινωνικές παροχές, Διαπεριφερειακές Σχέσεις, Υγεία και Προστασία

Στόχος :Ενημερώνομαι για τα προβλήματα του τόπου μου και προτείνω λύσεις

Η έρευνα

Πώς οι εμπειρίες των δρώντων εκπαιδευτικής πολιτικής επηρεάζουν τη λειτουργία του συμβουλίου και κατ'επέκταση την συμμετοχή των νέων;

Για ποιό λόγο οι νέοι συμμετέχουν; Ποιές δεξιότητες αναπτύσσουν ; Πώς επηρεάζονται τα μαθησιακά τους αποτελέσματα και ο επαγγελματικός προσανατολισμός ;

Ποιά η σύνδεση μεταξύ Συμβουλίων και σχολείων ;

Βιβλιογραφικές αναφορές

Brusadelli, N. (2022). « Faire participer les jeunes. La contribution de l'éducation populaire à la socialisation militante juvénile. *Revue française de pédagogie*, 215, 45-56 <https://doi.org/10.4000/rfp.11718>

Koebel, M. (2000). La politique noble des conseils d'enfants. *Lien social et Politiques*, 44, 15-140
<https://doi.org/10.7202/005134ar>

Muxel, A., (2016), *Le changement politique au fil du parcours de vie*, Académiques, Sciences Po, p.p 19-47

Rancière, J. (1998), *Aux bords du politique*. Paris. La Fabrique

Rivière, C., (2023). *Qu'est ce qu'une ville à l' hauteur d'enfants?* In *Mouvements* 2023/15 no3, La découverte, pp.139-147

Rouyer, V., Beaumatin, A. & Fondeville, V. (2020). *Éducation et citoyenneté: Regards croisés entre chercheurs et praticiens*. Bruxelles. De Boeck

Zask, J., 1999, *L'opinion publique et son double. Livre II : Jown Dewey, philosophe du public*, Paris. L'Harmattan

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας !